

(204. 6.)

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden bij brief van 5 Juni 1907.)

Met betrekking tot de van verschillende zijden geuite klacht over de wijze waarop de aangelegenheid, voor welke bij de wet van 9 Juli 1906 (*Staatsblad* n°. 184) gelden werden toegestaan, door de Regeering is behandeld, moge het volgende in het midden worden gebracht.

Onmiddellijk nadat het benooodigde krediet was toegestaan, werd de voorbereiding der verschillende aanschaffingen ter hand genomen en daarbij natuurlijk begonnen met de aanschaffing van de benooodigde steunpunten met toebehooren.

Voor onverwijld bestelling van het benooodigde koperdraad, dat pas in het laatste stadium van den aanleg noodig is, bestond niet de minste aanleiding en hoewel nu de aanschaffingskosten daarvan, als gevolg van de abnormale zeer sterke stijging der kopermarkt, belangrijk hooger zijn geworden, mag uit deze *toevallige* omstandigheid in geen geval een verwijt worden gemaakt tegen de toegepaste rationeele volgorde der aanschaffingen.

De beweging in de kopermarkt had evengoed in omgekeerde richting kunnen zijn.

In elk geval heeft het besluit tot de toepassing van het Pupin-systeem eene aanzienlijke besparing gegeven, want had men eene draaddikte van 4½ m.M. aangenomen, dan zou de verhooging van de kopermarkt eene vermeerdering van uitgaven, boven de raming ad f 340 000, met f 280 000 (in plaats van zoals nu f 60 000) noodig gemaakt hebben.

De aanvraag van de artikelen, die nog voor voltooiing der lijn verlangd worden (en die begrepen zijn onder het bedrag van f 51 000), werd pas vijf maanden geleden bij het Departement van Koloniën ontvangen. Daarmede kon dus bij de oorspronkelijke krediet-aanvraag geen rekening worden gehouden.

Omtrent de sterkte der gebezigde Mannesmannpalen en de uitzending van een voldoende aantal daarvan kan de ondergeteekende de meest geruststellende verklaring afleggen. De opmerking dat, bij geringere draaddikte, de afstand der palen kleiner en dus het aantal grooter zou moeten zijn, is trouwens niet juist.

De late ontvangst van de eischen voor belangrijke partijen rollend materieel voor de Staatsspoorwegen, die eene aanvraag tot verhooging van onderafdeeling 53 noodig maakt, leidt niet tot uitgaven die anders hadden vermeden kunnen worden. Die uitgaven moesten in elk geval toch geschieden. Alleen zou bij tijdige indiening der eischen op die uitgaven bij de begrooting zelf hebben kunnen gerekend worden en ook de uitvoering tijdens dat begrotingsjaar hebben kunnen plaats hebben.

De meer voorkomende te late indiening van eischen — en dat geldt niet alleen voor de Staatsspoorwegen — heeft reeds herhaaldelijk tot overleg met de Indische regeering aanleiding gegeven, zonder dat het tot dusver is gelukt aan dat euvel voor goed een einde te maken en de indiening van zoodanige eischen te beperken tot die gevallen waar in de behoefte inderdaad niet was te voorzien.

Ook te dezen opzichte hoopt de ondergeteekende dat de oprichting van het departement van gouvernementsbedrijven gaandeweg een gunstigen invloed zal uitoefenen.

Naar aanleiding van de opmerking, dat het minder eigenaardig is te achten dat bij de indiening van dit wetsontwerp tevens mededeeling wordt gedaan van eene voorgenomen verandering in de wijze van aanstellen van de leden der commissie van keuring voor het Departement van Koloniën, meent de ondergeteekende te mogen doen opmerken dat hij het wenschelijk achtte bij de eerste gelegenheid de beste van dit voornemen te doen blijken, omdat eene in die commissie ontstane vacature zoo spoedig mogelijk definitieve voorziening behoeft, terwijl daarmede uit den aard der zaak de voorwaarden waarop die aanstelling geschiedt, ten nauwste samenhangen.

De hoogere uitgaven, die uit de gewijzigde voorwaarden van aanstelling zullen voortvloeien, acht de ondergeteekende, hoewel hij de wijze waarop de commissie van keuring — gegeven hare samenstelling — zich tot dusver van hare taak heeft gekwet, ten volle waardeert, toch volkomen gerechtvaardigd, omdat juist de vorderingen der techniek, waarop in het Voorloopig Verslag zoo te recht wordt gewezen, het dringend noodzakelijk maken in die commissie meer dan tot dusver het geval kon zijn, leden op te nemen die zowel theoretisch als practisch

met de moderne techniek in hare verschillende hoofdafdeelingen volkomen bekend zijn. Wil men zich goede krachten niet zien ontgaan of zien ontvallen, dan moet de gelegenheid bestaan om aan de tot zoo belangrijke taak te roepen deskundigen niet alleen een vast en behoorlijk bezoldigd bestaan, maar ook uitzicht op pensioen te verzekeren.

De ondergeteekende veroorlooft zich voorts te doen opmerken, dat de commissie van keuring niet alleen geroepen is om over de behoorlijke uitvoering der leveringen te oordeelen, maar wel degelijk ook de voorwaarden der levering — alleen niet de administratieve — ontwerpt en omtrent de aanschaffingen adviseert. Dit maakt een integreerend deel van hare taak uit en juist de commissie is daartoe bij uitstek bevoegd, omdat zij door de dagelijksche aanraking met de voorwerpen een schat van kennis en ervaring opdoet die op geen andere wijze te bereiken is. Het behoeft zeker geen uitvoerig betoog van hoe groot belang het is dat zoowel het vaststellen der leveringsvoorwaarden als het beoordeelen der leveringen, die jaarlijks vele tonnen gouds vertegenwoordigen, aan volkomen bekwame en bevoegde handen worde toevertrouwd. Het streven moet dan ook zijn de commissie zoodanig samen te stellen dat het raadplegen van speciale deskundigen, zooals sommige leden zouden wenschen, tot de hooge uitzonderingen behoort.

Behalve om de door andere leden reeds aangevoerde redenen is het ook daarom nog gewenscht zich zoo min mogelijk tot deskundigen buiten de commissie van keuring te wenden, omdat die deskundigen natuurlijk niet op elk gewild oogenblik klaar staan voor het hun op te dragen onderzoek en aldus eene zeer ongewenschte stagnatie in de uitvoering der leveringen zou kunnen ontstaan.

Ten slotte maakt de ondergeteekende van deze gelegenheid gebruik om mede te deelen, dat eene wijziging van het met het Comité tot voorziening in de godsdienstige behoeften van de op de Sangi- en Talauer-eilanden gevestigde inlandse Christengemeenten gesloten contract (zie begrooting 1904, Memorie van Toelichting bladz. 9, Voorloopig Verslag bladz. 22, Memorie van Antwoord bladz. 33) noodig is gebleken.

Hoewel het Comité de uitvoering er van met toewijding en voortvarendheid ter hand heeft genomen en dan ook reeds goed op weg is om gewenschte toestanden op de Sangi- en Talauer-eilanden te verkrijgen, heeft het niettemin zoo groote moeilijkheden te overwinnen gehad, dat het vereischte aantal Dienaren des Woords op 1 Juli van dit jaar niet aanwezig zal kunnen zijn. Daardoor zal, ingevolge het bestaande contract, het subsidie van f 31 500 'sjaars na dien datum vermindering moeten ondergaan. Aangezien zoodanige vermindering in de gegeven omstandigheden het geheele werk van het Comité in gevaar zou brengen, wordt voorgesteld den termijn, gedurende welken het volle subsidie uitbetaald wordt, met twee jaren, dus tot 1 Juli 1909, te verlengen. Voorts dient eene regeling getroffen te worden volgens welke aan de Dienaren des Woords wanneer noodig, verlof kan worden verleend zonder dat het subsidie daardoor vermindert.

Een en ander heeft geen verhooging van uitgaven ten gevolge; ook in de komende jaren kunnen de voorgestelde maatregelen niet leiden tot eene hoogere uitgaaf dan sinds 1904 voor deze voorziening wordt uitgetrokken.

De Minister van Koloniën,
D. FOCK.

(204. 7.)

NOTA VAN WIJZIGING.

Aan het eenig artikel van het wetsontwerp tot verhooging van het IIde hoofdstuk van uitgaven (stuk n°. 3) wordt toegevoegd:

Onderafdeeling 103. Post-, telegraaf- en telephoondienst, verhoogd met f 5400 en mitsdien gebracht op f 3 018 720.

Toelichting.

Spoedige versterking van het technisch personeel bij den post- en telegraafdienst met drie aspirant-ingenieurs is dringend noodig.

Aangezien deze ambtenaren niet vóór de tweede helft van dit jaar in dienst zullen kunnen treden, wordt slechts de helft van hunne aanvangsbezoldiging ad f 10 800 'sjaars (3 × f 3600) aangevraagd.